

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TUSSENTIJD S KWALITEITSONDERZOEK

RSG Tromp Meesters
HAVO

Plaats : Steenwijk
BRIN nummer : 16GZ|C1
BRIN nummer : 16GZ|00|HAVO
Onderzoeksnummer : 288388
Datum onderzoek : 2 februari 2016
Datum vaststelling : 17 mei 2016

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 2 februari 2016 een tussentijds kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op RSG Tromp Meesters afdeling havo, naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling.

Tromp Meesters is een brede scholengemeenschap in Steenwijk. De school heeft twee gebouwen. De havo-afdeling is samen met de vwo- en de vmbo tl-afdeling gehuisvest aan de Lijsterbesstraat. RSG Tromp Meesters telt totaal rond de 1500 leerlingen. De havo-afdeling is relatief groot met rond de 400 leerlingen.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 9 januari 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op RSG Tromp Meesters. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 5 juni 2014. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Intensief toezicht betekent dat wij met het bevoegd gezag afspraken hebben gemaakt over het verbetertraject. Deze afspraken staan beschreven in een zogenaamd toezichtplan. In het kader hiervan voeren wij nu een tussentijds onderzoek uit om na te gaan in hoeverre de in het toezichtplan opgenomen tekortkomingen zijn opgeheven en aan de afspraken is voldaan.

Onderzoeksopzet

Het tussentijds kwaliteitsonderzoek is gebaseerd op de afspraken die in het toezichtplan zijn opgenomen. In dat toezichtplan staat dat de kwaliteit op de volgende indicatoren van voldoende kwaliteit zal zijn: de opbrengsten en het onderwijsproces. Daarom zijn deze indicatoren onderzocht.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd. We hebben daarbij niet alleen lessen bezocht in de havo-afdeling, maar ook in vwo- en vmbo-tl-klassen.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met het management, leraren, zorgcoördinatoren en leerlingen.

- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Onze conclusie voor RSG Tromp Meesters, afdeling havo is als volgt:

Kwaliteit

De school is er nog niet in geslaagd voor deze afdeling de opbrengsten op voldoende niveau te brengen. Daarom handhaaft de inspectie het arrangement zwak. Dat betekent dat de school onder geïntensiveerd toezicht blijft. De afspraak is dat de opbrengsten met ingang van september 2016 zichtbaar zijn verbeterd. Een belangrijke prestatie-indicator is de inschatting en oordeel van de bestuurder en de schoolleiding van de veranderkracht van de organisatie op korte termijn. Hiertoe zal een gesprek plaatsvinden voor de zomervakantie. Hierbij zullen ook de arrangementen voor de vwo-afdeling en de afdeling vmbo-tl onderwerp van gesprek zijn.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit van de onderzochte aspecten zijn gekomen. Eerst ziet u het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen beeld

Tromp Meesters is een school waar veel in ontwikkeling is. Ambities zijn geformuleerd en op allerlei fronten vinden onderwijsinhoudelijke veranderingen plaats of worden initiatieven daartoe ondernomen. Er is een nieuwe rector die sturing en richting zal moeten geven aan de school. De opbrengsten voor alle drie de afdelingen (vmbo-tl, havo en vwo) zijn of dreigen onvoldoende te worden. De sfeer op school is plezierig en de onderlinge omgang is goed. De lessen verlopen, althans binnen de havo- en vwo-afdelingen, naar tevredenheid van de leerlingen. Iedereen binnen de school is zich bewust van het feit dat de kwaliteit niet aan de maat is. Een historie van onvoldoende opbrengsten moet tot een einde komen. Sturing op resultaten en effecten en het binden aan afspraken zal meer zichtbaar moeten gaan worden. We hebben de kwaliteitszorg op dit moment als onvoldoende beoordeeld.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.		•			
1.2.4	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding havo.			•		
1.3.4	De leerlingen van de opleiding havo behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.	•				
1.4.4	Bij de opleiding havo zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.		•		

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen		1	2	3	4
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.		•		
8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.		•		

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.		•		
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: de opbrengsten, de onderwijspraktijk en de kwaliteitszorg.

de opbrengsten zijn niet volgens verwachting en de verbetering gaat niet snel genoeg

De opbrengsten van de havo zijn nog onvoldoende. Het rendement van de onderbouw vertoont verbetering, maar nog niet voldoende. Het gemiddelde cijfer voor het centraal examen is nog niet op het niveau van het landelijk gemiddelde. Ook voor de afdeling vwo en vmbo-tl is een dergelijke teleurstellende constatering te doen. De school zoekt naar verklaringen. Vindt

deze deels in het "kansenbeleid", deels in de determinatie, deels in de motivatie van de leerlingen.

Verbetering in het toetsbeleid, een betere determinatie, versterking van het didactisch handelen van de leraren, meer opbrengstgericht werken, aandacht voor de vakwerkplannen en een versterkt taalaanbod zijn activiteiten die tot nu toe niet tot substantiële verbeteringen van de onderwijsresultaten hebben geleid. De school geeft aan dat het een proces van lange adem is en dat het nog te kort is om nu al resultaten te kunnen zien. We zijn het daarmee niet oneens, maar zien wel de noodzaak van versnelling en meer effecten van het beleid.

een niet overtuigende kwaliteit van de lessen

Het merendeel van de lessen die we hebben geobserveerd in de havo-klassen voldoet aan de basiskwaliteit. Er is een goede uitleg, een ordelijk verloop en een goede sfeer. Veelal is er een herkenbaar beeld: een uitleg of instructie, waarna de leerlingen bezig gaan met verwerkingsopdrachten en de leraar aandacht geeft aan zwakkere leerlingen. De leerlingen werken doorgaans taakgericht in hun eigen tempo. Op zich is duidelijk wat er van hun verwacht wordt. De mate waarin de leerlingen door deze lessen worden gemotiveerd en geactiveerd, of het aanbod aansluit bij hun interesse en mogelijkheden is bij veel van de lessen twijfelachtig. Leerlingen geven in de gesprekken aan dat veel van de lessen voorspelbaar en saai zijn. Ambitie en verwachtingen op een hoger plan bij zowel leraren als leerlingen is een nastrevenswaardig doel. Opbrengstgericht werken met feedback aan leerlingen met betrekking tot hun vorderingen, resultaten en mogelijkheden zal dit ondersteunen. Uit de gesprekken met de vaksecties kwam naar voren dat zij verschillend bezig zijn met de inhoudelijke ontwikkeling van hun vak.

de noodzaak van sturing op kwaliteit

Het ontbreekt de school niet aan doelen of ambities. Ook is er de noodzakelijke energie en betrokkenheid bij de medewerkers en bereidheid tot initiatieven en ontwikkeling. Het versterken van de professionaliteit van alle leraren en daarmee het scheppen van eenheid binnen de organisatie is een belangrijk aandachtspunt. De kwaliteitszorg hebben we op dit moment als onvoldoende beoordeeld. De sturing op concrete doelen en met name op effecten en resultaten zal de komende tijd moeten bijdragen aan een verbetering van de leerresultaten. Daarbij is het belangrijk niet alleen te focussen op processen maar juist op resultaten en effecten. Duidelijke afspraken over prestaties en verantwoordelijkheden behoren bij een kwaliteitscultuur tot verantwoording en verklaring van de resultaten. De school zal een eigen inschatting moeten maken wat betreft de veranderkracht en zal op grond daarvan beleid moeten bijstellen.